

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันเอกหญิง ปาริรัช สว่างจิตร
เรื่อง การปลูกจิตสำนึกสื่อมวลชน
วันที่ 4 กรกฎาคม 2560 จำนวนคำ : 5,042 จำนวนหน้า : 14
คำสำคัญ สื่อมวลชน, ปลูกจิตสำนึก
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

สื่อสารมวลชนในปัจจุบันควรมีบทบาทที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนสังคมไทย และสังคมของโลกเพื่อไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ หรือทำลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาท การสร้างนวัตกรรมในการเสนอข่าว โดยเน้นการรายงานข่าวสารด้วยความรับผิดชอบต่อ สังคม ต่อประเทศและต่อโลกควรตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน รวมทั้ง จิตสำนึกที่ดี การตระหนักถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณของการเป็นสื่อมวลชน คำนึงถึง ความมั่นคงของชาติในทุกมิติ ทั้งด้านความมั่นคงทางการเมือง ความมั่นคงทางด้าน เศรษฐกิจ ความมั่นคงทางด้านสังคมและจิตวิทยา รวมทั้งความมั่นคงทางการทหาร และการป้องกันประเทศเป็นสำคัญ

ABSTRACT

AUTHOR : Col. PAREERACH SWANGCHITRA
TITLE: Media consciousness
DATE: 4 July 2017 **WORD COUNT:** 5,042 **PAGES:** 14
KEY TERMS: mass media, conscious mind
CLASSIFICATION: Unclassified

Mass communication in the present should play a vital role in driving Thai society and the world's society to a more creative direction, especially, the role in creating new innovation for news reporting. The urge for reporting news with responsibility to the society, the country, and the world should also involve the awareness, conscientiousness, ethics and code of conduct for mass media. Furthermore, the realization of the national security in every dimension (politics, economics, social and psychology, military security and defense) should be indeed needed.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การปลูกจิตสำนึกสื่อมวลชน ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจากทีมงานคณาจารย์วิทยาลัยการทัพบก เพื่อนร่วมงาน ที่ช่วยในการให้คำปรึกษา ในการรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณ พันเอก ภาณุ เทียนทองดี กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กรุณาให้คำแนะนำและแนวทางในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.บุญญเลขา มากบุญ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยฉบับนี้ให้เสร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดี

การปลูกจิตสำนึกสื่อมวลชน

สื่อมวลชน กับ โลกของความเป็นจริง

“บนพื้นฐาน สื่อมี เสรีภาพ	หลงเอิบอาบ อารมณ์ ชมกันใหญ่
ปลายปากกา ดุจดาบ ปราบทั่วไป	หากเธอใช้ หลบเร้น ก็เช่นโจร”
ทัศนะ แคบคับ กับแนวคิด	มั่วซี้ทิส ข้าวพาด ให้ผาดโผน
กลุ่มประชา สรรพเสียง ชวนเอียงโอน	ล้วนโซกโซน ชั้นสมอง ของวงการ
พิพากษา ผู้คน จนปนปี	ทั้งทั้งที่ สื่อไซร์ หาใช่ศาล
แต่งจำเลย สังคม โหมประจาน	ยอดผลงาน หน้าหนึ่ง ฟังกระทำ
หลายหลายครั้ง พลั้งตน ว่าคนใหญ่	ไม่ถูกใจ ก็พร้อมเทียบ รุมเหยียบยำ
หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ จัดประจำ	โคตรชั้นนำ ดุ่มดง เพลนหลงทาง
สื่อไม่มี อภิสัทธึ คิดให้มาก	ไซ่หมึกจรด ลมปาก มุ่งถากถาง
ตราบเธอไม่ ดำรง วางตรงกลาง	ก็เช่นหาง บั่นท่าย ในสังคม
สื่อจงกล้า ใจกว้าง อย่างจริงแท้	ไซ่อ้างแต่ เสรี มีกันถม
พิราบน้อย ลอยเหลิง มั่วเริงลม	อาจจ่อมจม ผืนดิน สิ้นสักวัน ¹

การสื่อสารมวลชน หมายถึง กระบวนการซึ่งองค์การสื่อสารมวลชน ส่งสารผ่านสื่อมวลชน ไปยังมวลชนผู้รับสาร ซึ่งการจัดกระจายในพื้นที่ต่างๆ และมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน ให้ได้รับสารนั้นอย่างรวดเร็วในเวลาเดียวกัน หรือเวลาใกล้เคียงกัน ส่วนการที่มีจิตสำนึกที่ดี ก็คือ การคิด พูดทำ ที่ผ่านการไตร่ตรองพิจารณาอย่างมีระบบ มีเหตุมีผล

การสร้างจิตสำนึกที่ดีของสื่อมวลชน มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งควรต้องมีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน ชาวที่ออกมาจึงจะมีคุณภาพตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน เมื่อสื่อมวลชนมีจิตสำนึกที่ดีก็จะทำให้สามารถลดการควบคุม รวมทั้งการตรวจสอบข่าวลงได้มาก ดังนั้นสื่อมวลชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ (National security) และเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อความอยู่รอดหรือความเสื่อมสลายของประเทศชาติด้วย

การนิยามขอบเขตมโนทัศน์ของ “ความมั่นคงของชาติ” ขึ้นอยู่กับห้วงเวลาทางประวัติศาสตร์ กอรปกับต้องผสมผสานการพิจารณาปัจจัยอื่นจากมิติทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และ

สังคมเข้าไปด้วย ซึ่งจะทำให้เราสามารถมองเห็นบริบทหรือมิติอื่นๆ ที่ประกอบเข้ากันเป็น “รัฐชาติ” ได้อย่างถ่องแท้² หากมองย้อนไปในอดีตยุคโบราณกาล มโนทัศน์เรื่องความมั่นคงของชาติในยุคอดีต มักถูกเชื่อมโยงกับอำนาจทางการทหารและการศึกษาสงครามเพียงมิติเดียว การศึกษาสงครามถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อประกาศอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนของรัฐชาติ และยังถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อแสดงอำนาจที่เหนือกว่าคนอื่น เช่น การรบเพื่อแย่งชิงดินแดน หรือเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์ เมื่อใดก็ตามที่บ้านเมืองอยู่ในสภาวะที่ปราศจากภัยคุกคามที่มารบกวนความสงบสุข และประชากรในรัฐชาติมีอิสระเสรีภาพในการกระทำใดๆ เมื่อนั้น ก็จะหมายถึงการที่ประเทศมีความมั่นคงด้วย

อย่างไรก็ตามความจริงนี้ เป็นเพียงภาพความเป็นจริงในอดีตเท่านั้น เนื่องจากแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติในสถานการณ์โลกปัจจุบัน ยังมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิม และมีการผนวกมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเข้าไปด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้³

จากสถานการณ์ความมั่นคงของประเทศในปัจจุบันนี้ เมื่อทำความเข้าใจเรื่องความมั่นคงของประเทศ โดยพิจารณามิติด้านต่างๆ เข้าด้วยกันแล้ว พบว่าแต่ละสังคมประเทศนอกจากมีภัยคุกคามภายในประเทศของตนแล้ว เช่น ปัญหาการเมืองภายใน ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาปากท้องประชาชน ปัญหาชายแดน ปัญหาชนกลุ่มน้อย ปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ปัญหาเด็กและเยาวชน หรือปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ปัญหาของประเทศ ยังต้องรับมือกับภัยคุกคามจากภายนอกด้วย เช่น ปัญหาสงครามระหว่างประเทศ ปัญหากลุ่มประเทศมุสลิม ปัญหาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น⁴ ซึ่งปัญหาความขัดแย้งทั้งสิ้นทั้งปวงต่างส่งผลกระทบต่อทุกประเทศทั่วโลก

ในประเทศไทยเองก็เช่นกัน เรามีปัญหาความขัดแย้งที่ยืดเยื้อมานาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแตกแยกของความคิดทางการเมืองที่แบ่งขั้วเป็น เลี้ยวเหลือง - เลี้ยวแดง ความพยายามล้มล้างระบบกษัตริย์ ความยากจนของชาวนาและเกษตรกร การถูกเอารัดเอาเปรียบของคนต่างชนชั้น การคอร์รัปชัน ก็ยังมีปัญหาภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงประเทศอีกด้วย เช่น ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาผู้ลี้ภัย ชาวโรฮิงญา และกลุ่มชาติพันธุ์ตามแนวตะเข็บชายแดน ปัญหาความขัดแย้งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาการแทรกแซงทางการเมือง และทางเศรษฐกิจของต่างชาติ ปัญหาการครอบงำทางวัฒนธรรม เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ เมื่อบริบทการเมืองการปกครองที่เปลี่ยนแปลงไป การเสริมสร้างความมั่นคง

ของชาติโดยการปลุกจิตสำนึกให้คนในชาติเกิดความรักชาติและสร้างความรักสามัคคี จึงกลายเป็นประเด็นที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นไปด้วย⁵

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การทำหน้าที่ของสื่อสารมวลชนในปัจจุบันนี้ มีการนำเสนอข่าวที่มีความรุนแรงและสุมเสียงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติได้ อาทิ เช่น

1. ประเด็นเรื่องเสถียรภาพของสถานการณ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์และทางสื่อประเภทต่างๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ สื่อโซเชียล รวมทั้งสื่ออื่นๆ ที่ได้นำเสนอข่าวเหตุการณ์ที่มีความเปราะบาง มีความละเอียดอ่อน สื่อสารมวลชนจึงต้องมีความระมัดระวังในการนำเสนอและเผยแพร่ มิฉะนั้นจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติอย่างแน่นอน รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านได้อีกด้วย และจากอีก
2. ประเด็นปัญหาความสัมพันธ์ของประเทศเพื่อนบ้าน จากปัญหากรณีในประเทศไทยกับกัมพูชามีข้อพิพาทแย่งชิงเขตแดนและพื้นที่ใกล้เคียงตัวประสาทเขาพระวิหาร จนนำไปสู่คดีความคัดแย้งเข้าสู่ศาลโลก จะเห็นได้ว่าสื่อสารมวลชนนั้นมีบทบาทในการนำเสนอข่าวเพื่อระมัดระวังในการนำเสนอ อันจะนำไปสู่ความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านและจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติได้ในที่สุด
3. ประเด็นเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวทางด้านการเมือง ซึ่งมีรัฐบาลทหาร ที่เข้าบริหารประเทศ ซึ่งเป็นช่วงการเปลี่ยนผ่านไปสู่การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย สื่อมวลชนควรระมัดระวังในการนำเสนอและเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ในทุกๆ สื่อ รวมทั้งโซเชียล ควรนำเสนอข่าวในทางปรองดอง เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวของคนในชาติ เคารพในกฎหมาย ไม่เสนอข่าวที่ทำให้เกิดความแตกแยก สร้างความเกลียดชังต่อต้าน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติอีกเช่นกัน
4. และในประเด็นสุดท้าย กรณีชาวโรฮิงญา ในกรณีนี้สื่อสารมวลชน ต้องเสนอข่าวด้วยความระมัดระวัง สุมเสียงต่อการตกเป็นเครื่องมือของชาติมหาอำนาจในการที่จะโอบอุ้มและตกเป็นเบี้ยหมากของนักการเมืองและชาวต่างชาติ รวมทั้งสร้างความแตกแยกปั่นป่วนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า รวมไปถึงความสัมพันธ์ทางศาสนาระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และยุทธศาสตร์ความมั่นคงของประเทศชาติได้

จากหลายกรณีทีกล่าวมา ทำให้เห็นได้ว่า สื่อสารมวลชนควรมีความตระหนักในการนำเสนอข่าวเชิงสร้างสรรค์ โดยในกรณีของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรมีการนำพระ

ราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ 9 คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นหลักในการนำเสนอข่าวหรือเผยแพร่ข่าวสาร ที่แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาช่วยเหลือประชาชน และพี่น้องชาวไทยพุทธ มุสลิม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมากกว่าจะนำเสนอข่าวในทางที่รุนแรง

สื่อสารมวลชน เป็นเครื่องมืออันทรงพลังต่อการสร้างความมั่นคง ซึ่งจะเห็นได้จากสถานการณ์โลกในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี เนื่องจากสื่อมวลชนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทต่อการชี้แนะและกำหนดทิศทางของสังคมได้ จึงสามารถสร้างอิทธิพลและผลกระทบโดยตรงต่อภาพลักษณ์และความมั่นคงของประเทศชาติ

ในทุกๆ วัน ข้อมูลข่าวสารที่เราเปิดรับถูกกำหนดโดยสื่อ (Agenda setting) สื่อมวลชนเป็นผู้เลือกข้อมูลข่าวสารให้เราเสพ เป็นตัวการสำคัญที่สร้างและกำหนดโลกแห่งการรับรู้ของเรา บางทีสิ่งที่สื่อสร้างขึ้นมากำหนดให้เรารับรู้อาจจะไม่ใช่ความจริงที่ถูกต้องเสมอไป ดังนั้นคำถามที่สังคมวิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าที่ของสื่อในวันนี้ คือเรื่องความตระหนักและความรับผิดชอบในหน้าที่ การเป็นผู้เลือกสรรข่าวสารแก่ประชาชนผู้เสพสื่อว่ามีมากน้อยเพียงใด⁶

ความตระหนักในเรื่องของจิตสำนึกและความรับผิดชอบในหน้าที่ของสื่อมวลชน นับว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย ที่ควรจะต้องสร้างให้เกิดขึ้น และแน่นอนที่สุดว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะที่สภาพบ้านเมืองของเราในขณะนี้กำลังมีความเปราะบาง อันเนื่องมาจากความขัดแย้งทางการเมือง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

อย่างไรก็ตามสื่อมวลชนในปัจจุบันถูกมองว่าเลือกข้าง มีอคติและผลประโยชน์แอบแฝง และถูกครอบงำโดยนายทุนและนักการเมือง แม้กระทั่งสื่อใหม่ เช่น โซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ มักถูกใช้ไปในทางไม่สร้างสรรค์ สื่อมวลชนถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อนำเสนอข้อมูลที่ใช้ภาษาที่ปลุกเร้าและกระตุ้นให้เกิดความเกลียดชัง (Hate speech) หรือโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) การเผยแพร่ข้อมูลเท็จ บิดเบือน ไม่รอบด้าน ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

นอกจากนั้น การทำหน้าที่สื่อยังถูกครอบงำโดยอิทธิพลของผู้เป็นเจ้าของสื่อ ซึ่งโดยมาก ได้แก่ รัฐ นายทุน และนักการเมือง แม้จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสื่อที่กำหนดไว้ว่า สื่อมวลชน

ต้องทำหน้าที่เพื่อสาธารณะ ไม่ถูกครอบงำทางโครงสร้างความเป็นเจ้าของหรือการถูกควบคุม แต่เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าสื่อมวลชนอาจมีส่วนที่แอบแฝงของความเป็นองค์กรทางธุรกิจ จึงต้องตอบสนองนโยบายของนายทุนเพื่อความอยู่รอดของตัวเอง ทั้งนี้มีสื่อจำนวนมากไม่น้อยที่ไม่เป็นกลางเพราะถูกครอบงำโดยผู้เป็นเจ้าของสื่อ ด้วยถูกใช้เป็นเครื่องมือเผยแพร่อุดมการณ์และผลประโยชน์ของตน จึงนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านเดียว บิดเบือนข่าวสาร สร้างความเกลียดชังให้สังคมแบ่งแยกกันมากขึ้น

สื่อที่กล่าวอ้างถึงนี้ หมายรวมถึงการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนที่อยู่ในรูปแบบของสถาบันสื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ที่เรียกว่าสื่อกระแสหลัก และยังรวมถึงสื่อใหม่ หรือที่เรียกว่าสังคมออนไลน์ (Social media) ซึ่งเป็นการรายงานข่าวภาคพลเมืองที่การควบคุมเนื้อหาข่าวสารทำได้ยากลำบากกว่าสื่อในรูปแบบองค์กร สื่อประเภทนี้เพียงแค่มีสมาชิกโฟน ก็สามารถเป็นผู้สร้างข่าวสารได้อย่างอิสระ ปราศจากการควบคุม หรือแม้แต่นักสื่อมวลชนเอง แม้จะทำงานให้กับองค์กรสื่อแล้ว ก็ยังใช้ช่องทางสื่อโซเชียลมีเดียเพื่อสร้างข่าวสารของตนด้วยเช่นกัน บ่อยครั้งสื่อโซเชียลมีเดียมักจะถูกใช้เป็นพื้นที่ระบายอารมณ์ แลกเปลี่ยนข้อมูลไปจนถึงระดมพลในสื่อสังคมออนไลน์ มากกว่าการสรรค์สร้างสังคมโดยภาพรวม⁷

จากสถานการณ์โลกในปัจจุบัน การจะนำพาชาติให้อยู่รอดปลอดภัยนั้น ต้องอาศัยการปลูกพลังอำนาจของคนในชาติให้เข้มแข็งเป็นปึกแผ่น สร้างจิตสำนึกแห่งการรักชาติให้เกิดขึ้นในจิตใจของคนไทยทุกคน และเครื่องมือทางสังคมอันทรงพลังอย่างหนึ่งที่จะเสริมสร้างความมั่นคงและปรองดองระหว่างคนในชาติได้นั้น คือ สื่อมวลชน⁸

สื่อมวลชนถูกมองว่าเป็นฐานันดรที่ 4 ซึ่งมีอำนาจในการชี้นำสังคม แต่ทว่าอำนาจที่ปราศจากการกำกับควบคุม ก็อาจถูกนำไปใช้ในทางที่มีชอบ หรือถูกใช้สร้างการรับรู้ที่ผิดแก่สังคมได้⁹ ดังนั้น ประเด็นหนึ่งที่สังคมให้ความสำคัญได้แก่การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสาร ซึ่งควรอยู่บนพื้นฐานของการมีจิตสำนึกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความตระหนักในจรรยาบรรณของวิชาชีพสื่อ ซึ่งกลายเป็นความท้าทายอย่างยิ่งต่อผู้ที่ทำงานด้านสื่อมวลชน¹⁰

สำหรับนวัตกรรมเพื่อการสร้างจิตสำนึกของสื่อมวลชนแน่นอนที่สุดว่าสังคมย่อมคาดหวังให้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการสร้างบรรยากาศของการพัฒนา กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสังคมเชิงสร้างสรรค์¹¹ เสริมสร้าง

วัฒนธรรมทางความคิดและการกระทำ ปลุกฝังให้ประชาชนมีเจตคติ และค่านิยมที่ถูกต้อง จึงมีการสร้างนวัตกรรมเพื่อการสร้างจิตสำนึกสื่อมวลชนขึ้นมา เพื่อการกำกับดูแลสื่ออย่างมีประสิทธิภาพ¹²

นวัตกรรมมาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Innovation” หมายถึง สิ่งใหม่ที่กระทำซึ่งเกิดจากการใช้ความรู้ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ สิ่งใหม่อยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์ แนวคิดหรือกระบวนการ ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา¹³

สำหรับสื่อมวลชนต่างประเทศ เช่น สำนักข่าว AFP ของประเทศฝรั่งเศส สำนักข่าว AP, UP และ CNN ของประเทศสหรัฐอเมริกา สำนักข่าว Reuters ของประเทศอังกฤษ สำนักข่าว TASS ของสาธารณรัฐรัสเซีย และสำนักข่าว UPI, ITN และ Hsin Hua ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ก็ตื่นตัวกับเรื่องการปฏิรูปสื่อเช่นกัน จากการประชุมดับเบิลยูเอ็มเอส หรือประชุมสื่อมวลชนโลก ในหัวข้อ “อนาคตของข่าวและองค์กรข่าว” ที่กรุงโตเกียว ประเทศกาตาร์ ซึ่งมีสำนักข่าวทั่วโลกจำนวน 350 คน เข้าร่วมประชุม ได้มีข้อสรุปว่าการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว และเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นตัวเร่งการปฏิวัติสื่อมวลชนพร้อมกับความท้าทายอย่างไม่ทันตั้งตัว โดยมีสื่อมวลชนทั่วโลกได้ลงมติด้วยกัน 3 ข้อ คือ จะต้องยกระดับสวัสดิการและต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม , มีการส่งเสริมนวัตกรรมและการพัฒนา และเรียกร้องให้สื่อมวลชนเพิ่มการแลกเปลี่ยนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน ท่ามกลางบรรยากาศโลก หลายชั่วอานาจ โลกาภิวัตน์ ความหลากหลายของวัฒนธรรม และยุคของข้อมูลข่าวสาร¹⁴

จากการศึกษาเกี่ยวกับการนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงสื่อมวลชนในระดับสากลพบว่า มีสิ่งสำคัญที่ควรให้ความสนใจ 10 ประการ (The Element of Journalism)¹⁵ ตามหลักการสื่อสารมวลชนที่เป็นสากล และสื่อมวลชนปฏิบัติกันทุกประเทศทั่วโลก มีดังนี้

Journalism’s first obligation is to the truth

(พันธะหน้าที่แรกของสื่อมวลชนคือ การแสวงหาความจริง)

Its first loyalty is to citizens

(มีความจงรักภักดีแรกคือ มีต่อประชาชนพลเมือง)

Its essence is a discipline of verification
(มีหลักการสำคัญคือ หน้าที่การตรวจสอบ พิสูจน์ข้อเท็จจริง)

Its practitioners must maintain an independence from those they cover
(ต้องคงไว้ซึ่งความเป็นอิสระจากผู้บังคับบัญชา)

It must serve as an independent monitor of power
(ต้องอิสระในการตรวจสอบอำนาจต่างๆ)

It must provide a forum for public criticism and compromise
(ต้องเปิดพื้นที่สำหรับสาธารณชน ในการวิพากษ์วิจารณ์และประนีประนอม)

It must strive to make the significant interest and relevant
(ต้องมุ่งมั่นในการนำไปสู่ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของสังคม)

It must keep the news comprehensive and proportional conscience
(ต้องนำเสนอข่าวสารให้เกิดความเข้าใจและสัดส่วนที่เหมาะสม)

Its practitioners have an obligation to exercise their personal conscience
(สื่อคือผู้ปฏิบัติการด้วยหน้าที่ ที่ก่อปรด้วยความรู้สึกผิดชอบชั่วดี)

Citizens, too, have rights and responsibilities when it comes to the news
(ประชาชนพลเมืองมีสิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันเมื่อตกเป็นข่าว)

ซึ่งจะเห็นได้ว่า การนำนวัตกรรมของสื่อสารมวลชนที่เป็นสากล ทั้ง 10 ประการมาใช้ในการปฏิรูปสื่อ นั้น เพื่อสร้างจิตสำนึกของสื่อมวลชนในประเทศไทย ให้มีกระแสของการตื่นตัวเรื่องบทบาทของสื่อมวลชนเพิ่มมากขึ้น จนเกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อการปฏิรูปสื่อขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการเสวนาการปฏิรูปสื่อเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งจัดโดยสำนักปลัดกระทรวงกลาโหม¹⁶

จากผลการสัมมนา มีการนำหลักคิดที่สำคัญของการปฏิรูปสื่อ ได้แก่ การปฏิรูปสื่อมวลชน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทย นวัตกรรมการปฏิรูปสื่อมวลชนคือ ทางออกที่จะช่วยฟื้นฟูประเทศไทยให้กลับมา มีความมั่นคงและบรรยากาศแห่งความผาสุกอีกครั้ง เป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อสารมวลชนทั้งระบบให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ดังนั้นกระบวนการปฏิรูปสื่อมวลชน จึงควรต้องคำนึงถึงปัจจัยที่จะเกิดจากการมีส่วนร่วมของภาคีทางสังคมที่เกี่ยวข้อง 4 ภาคี ได้แก่ ประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นผู้บริโภคสื่อ เจ้าของกิจการหรือผู้บริหารสื่อ นักวิชาการ หน่วยงานภาครัฐหรือองค์กร และนักสื่อสารมวลชน โดยทุกฝ่ายต้องเป็นอิสระจากกัน และช่วยกันตรวจสอบกำกับดูแลการทำงานของสื่อมวลชน

การกำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณทางวิชาชีพของสื่อให้เป็นไปเพื่อการสร้างความเข้าใจและการรับรู้ของคนในชาติ เพื่อสร้างความปรองดองของคนในชาติและในโลกที่เหมาะสมกับมิติพื้นฐานวัฒนธรรมและจิตวิญญาณประเทศไทย ซึ่งมีผลต่อระบบแนวความคิดของคนในชาติ จึงต้องมีสื่อสารมวลชนที่ทำหน้าที่ของสื่ออย่างที่เหมาะสม คือ การให้ข่าวสารเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและพัฒนาไปในแนวทางที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ยังมีขอบเขตรวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนผู้บริโภคสื่อ ให้มีวิจาร์ณญาณรู้เท่าทันสื่อและแนวทางการสร้างจิตสำนึกสื่อมวลชนที่มีความเหมาะสมกับสังคมไทย เพื่อเป็นแนวทางการปฏิรูปสื่อสารมวลชน ซึ่งถูกกำหนดโดยภาคีทุกฝ่ายที่เข้าร่วม

โดยประเด็นที่พูดคุยกันเกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณสื่อมวลชนเป็นเรื่องของจิตสำนึกของแต่ละบุคคลต่อการแสดงออกที่เหมาะสมในฐานะสื่อ ซึ่งควรมีเนื้อหาครอบคลุม 3 ประเด็นที่สำคัญ คือ

1. การเน้นการพัฒนาคุณภาพคนทำสื่อและเนื้อหาสื่อ วิธีการคือทำให้ความรู้ภายในหน่วยงานของสื่อ เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพบุคลากรสื่อสารมวลชนด้วยองค์กรวิชาชีพ
2. ควรมีหลักสูตรนักบริหารสื่อและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนด้านนิเทศศาสตร์ วัตถุประสงค์เพื่อให้นักสื่อสารมวลชนตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีหลักสูตรเพื่อการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมสื่อโดยเฉพาะ

เช่น หลักสูตร “สื่อสีขาว” จัดทำโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับเครือข่าย สื่อมวลชน 19 องค์กร และคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึกการเป็นสื่อสื่อมวลชน เป็น แนวทางแก่องค์กรวิชาชีพสื่อ ในการยกระดับจิตสำนึกของบุคลากรสื่อมวลชนของตนให้ สูงขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงบทบาทสื่อ การส่งเสริมบทบาทของสื่อในการพัฒนา เยาวชน สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และเป็นพื้นที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ จากการพัฒนา เยาวชน สื่อควรเผยแพร่เรื่องราวที่มีสาระสร้างสรรค์ อาทิ การส่งเสริมสุขภาพจิต การสืบสานวัฒนธรรม เป็นต้น

3. ควรมีการระดมทุนจากทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อสร้างกองทุนสื่อสร้างสรรค์และ ปลอดภัย และปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพื่อสร้าง กระบวนการเรียนรู้ในการจัดทำสื่อ ส่วนในระดับอุดมศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรการ ผลิตสื่อแบบเฉพาะเพื่อให้เกิดการทำงานที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ¹⁷ รวมถึงการปรับ โครงสร้างไม่ให้สื่อสะท้อนภาพรวมศูนย์ที่กรุงเทพมหานคร เพื่อให้สื่อสามารถสะท้อน ภาพความเป็นจริงของสังคมได้ครบถ้วนและทุกแง่มุม ไม่ใช่นำเสนอแต่เรื่องราวที่เกิดขึ้น ในเมืองหลวง การส่งเสริมกระทำได้โดยการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติ หน้าที่ของเครือข่ายสื่อทั่วประเทศ โดยต้องส่งเสริมให้สื่อท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถผลิตและนำเสนอเรื่องราวข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน เช่น การให้ ประชาชนเข้าใจถึงสิทธิขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม

สำหรับสาระสำคัญการปฏิรูปสื่อด้านการนำเสนอข่าว การนำเสนอหรือการรายงานข่าว ของสื่อ ต้องคำนึงถึงขอบเขตใน 3 ประเด็น คือ การไม่ขยายความขัดแย้ง เสนอข้อมูลเท็จ ปกปิดหรือบิดเบือนข่าว ซึ่งเป็นจริยธรรมและจรรยาบรรณพื้นฐานที่นักสื่อสารมวลชนต้อง มี ได้แก่

1. มีความเที่ยงธรรม คือ ต้องให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยให้โอกาสทุก ฝ่าย ในการชี้แจงข้อเท็จจริง
2. การมีความเป็นภววิสัยในการรายงานข่าว กล่าวคือต้องนำเสนอข่าวโดยปราศจากอคติ หรือความคิดเห็นส่วนตัว
3. การเคารพสิทธิส่วนบุคคลกับสิทธิในการรับรู้ของผู้บริโภคข่าวสาร กล่าวคือ นัก สื่อสารมวลชนต้องไม่รุกรานความเป็นส่วนตัวของผู้อื่นโดยต้องคำนึงถึงผลกระทบอันจะ เกิดต่อสวัสดิภาพ ชื่อเสียง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ตกเป็นข่าว
4. การใช้แหล่งข่าวปิด เพื่อปกป้องสิทธิและความปลอดภัยของแหล่งข่าว

5. การไม่รับของขวัญจากแหล่งข่าว แต่หากของที่มีมูลค่าเพียงเล็กน้อย เช่น ปฏิทิน ดินสอ พวงกุญแจ ก็สามารถรับได้เพื่อเป็นการไม่ให้เกิดความเสียหาย หากเป็นของมีมูลค่า สูงไม่ควรรับทั้งสิ้น
6. การไม่แสดงตัวว่าเป็นนักข่าวขณะปฏิบัติหน้าที่ เช่นในกรณีที่ทำข่าวเชิงสืบสวน สอบสวน เพราะอาจทำให้เกิดอันตราย แต่ถ้าเป็นการทำหน้าที่โดยทั่วไป เช่น การขอ สัมภาษณ์ ต้องเปิดเผยตัวตน
7. ต้องมีความรับผิดชอบทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการทำงานข่าว เช่น ประมวลกฎหมาย อาญาว่าด้วยความผิดฐานหมิ่นประมาท ละเมิดชื่อเสียง เกียรติยศ และการละเมิด อำนาจศาล ประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ พระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
8. การไม่นำเสนอข่าวที่มีข้อมูลเท็จหรือสร้างความเสียหายให้แก่ประเทศชาติ การไม่สร้างความเกลียดชังในสังคมและการใช้สื่อโฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งปลุกกระดมให้สังคมมีความ ขัดแย้งรุนแรงต่อกันเพิ่มมากขึ้น และสื่อมวลชนต้องระมัดระวังการนำเสนอข่าวที่ เกี่ยวข้องกับเด็ก สตรี และเยาวชน การแสดงออกทางสังคมในการนำเสนอข่าวที่มีความ เปราะบางต่อความรู้สึกต้องระวัง เช่น การไม่ลงภาพสตรีถูกข่มขืนและถูกฆ่าตาย รวมทั้งการนำเสนอภาพที่ไม่เหมาะสม เช่น ภาพวาบหวาม เป็นต้น

การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐ สื่อต้องไม่ตกเป็นเครื่องมือของหน่วยงานรัฐ นักการเมือง เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ในสื่อที่ใช้เงินภาษีอากรของรัฐ เนื่องจากเข้าข่าย การคอร์รัปชันการเผยแพร่โฆษณาทางสื่อต้องเป็นในกรณีที่พิจารณาแล้วว่านำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนหรือประเทศชาติ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของ ประชาชน ข้อมูลที่เกี่ยวกับนโยบายหรือการบริการของรัฐบาล หรือข้อมูลเพื่อกระตุ้น เศรษฐกิจหรือภาพลักษณ์โดยรวมของประเทศ

สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับสื่อสารมวลชน ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นด้วยกับแนวคิดในการ รณรงค์ให้ประชาชนผู้บริโภคสื่อมีความ “รู้เท่าทันสื่อ” รวมทั้งบทบาทที่เหมาะสมของ สื่อมวลชน มีการเสนอแนะแนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันด้านการรับสื่อของประชาชน ผู้บริโภคสื่อไว้อย่างน่าสนใจ 3 แนวทาง¹⁸

1. แนวทางแรก ควรให้มีการรณรงค์ปลูกฝังจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อประชาชน ในการบริโภคสื่อ มีการพินิจไตร่ตรองด้วยสติ การคิดอย่างมีเหตุผล ควรตรวจสอบและมี แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้และรับข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อเป็นการตรวจสอบความ

- น่าเชื่อถือของข่าว และการส่งข่าวควรเป็นไปด้วยความรอบคอบ ระวังระมัดระวังว่าจะไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคม และจะต้องไม่ถูกครอบงำโดยสื่อ
2. แนวทางที่สอง สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวสารโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสาธารณะ เป็นสำคัญ โดยปราศจากอคติ มีความเที่ยงตรงถูกต้อง ระวังระมัดระวังการนำเสนอความรุนแรงผ่านสื่อ ให้ความสำคัญกับการแสดงออกทางพฤติกรรมและมารยาทของผู้ดำเนินรายการ อาทิ การแต่งกายสุภาพเหมาะสม การใช้ภาษาที่ถูกต้อง ความสุภาพเรียบร้อย
 3. และแนวทางสุดท้าย ควรส่งเสริมการสร้างสื่อเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข่าวสารที่เน้นสาระประโยชน์มากกว่าความบันเทิง ส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นไทยและเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ สร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม และที่สำคัญการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการแก่สังคมไทย

นักสื่อสารมวลชนในปัจจุบันมีอิทธิพลเป็นอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนสังคมไทยไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ โดยเฉพาะบทบาทการสร้างวัฒนธรรมในการเสนอข่าวสารเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเน้นการรายงานข่าวสารด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ตระหนักในหน้าที่ รวมทั้งจิตสำนึกต่อสังคม ตระหนักถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณของการเป็นสื่อมวลชน คำนึงถึงความมั่นคงของชาติในทุกมิติ ทั้งด้านความมั่นคงทางการเมือง ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางด้านสังคมและจิตวิทยา รวมทั้งความมั่นคงทางการทหารและการป้องกันประเทศด้วย และจากผลการสัมมนาพบว่ามีความสอดคล้องกับแนวความคิดของ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ที่ว่า

“หน้าที่สื่อ จงรักภักดีต่อความจริง ตรวจสอบความจริง และภักดีต่อพลเมือง”

“ความเป็นมืออาชีพ คือขีดความสามารถ ทักษะในการทำงานตามความต้องการของอาชีพนั้นๆ เมื่อเราเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ก็ต้องรู้ว่าเราจะเขียนข่าว ผลิตข่าว กระบวนการออกแบบให้เป็นมืออาชีพ หรือถ้าทำโทรทัศน์ก็ต้องรู้เรื่องกล้อง มุมกล้อง แสง การลงเสียง การออกเสียง การมิกซ์ภาพเสียง ลำดับเรื่องให้สั้นยาวตามความเหมาะสมที่จะเอามาใช้ในข่าว คือทำอะไรให้ดีที่สุดตามที่เงื่อนไขของการผลิตงานนั้นๆ เขาทำ ไม่ใช่ทำแบบไม่ใส่ใจ แต่ส่วนหนึ่งของการเป็นมืออาชีพ ก็มีกรอบการดำเนินชีวิต คือจรรยาบรรณหรือจริยธรรมวิชาชีพ หรือที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “professionalethics”¹⁹

จะเห็นได้ว่า นักสื่อสารมวลชนในปัจจุบันนี้มีอิทธิพล เป็นอย่างยิ่ง ต่อการขับเคลื่อนสังคมไทย ไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ จึงพอสรุปได้ว่า การปลูกฝังให้สื่อมวลชนมีจิตสำนึกนั้นสำคัญที่สุด ถ้าไม่มีการปลูกจิตสำนึกสื่อมวลชนแล้ว สื่อก็จะทำการนำเสนอข่าวสารอย่างไม่รับผิดชอบ ไม่มีการไตร่ตรอง ไม่มีการวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล เสนอข่าวตามอารมณ์ ความรู้สึกและความเห็นของตัวผู้สื่อข่าวเอง โดยไม่ได้คำนึงถึงจรรยาบรรณในวิชาชีพ และกฎหมายสื่อมวลชน รวมทั้งคำนึงถึงผลประโยชน์ของสาธารณะเลย จึงเป็นสื่อมวลชนที่ดีไม่ได้

สำหรับแนวคิดของท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กล่าวในรายการ “ศาสตร์พระราชา” เรื่องการสื่อสารสร้างชาติ สามารถแบ่งเป็นสามระดับคือ

1. ในขั้นแรก ต้องมีการพูดคุยในระดับครอบครัว คือสมาชิกภายในครอบครัวต้องสื่อสารกันในเรื่องที่มีสาระ ชื่นชม ให้กำลังใจกัน เช่น พ่อ แม่ ลูกหรือญาติพี่น้อง ต้องพูดคุยปรึกษาหารือกัน ทำความเข้าใจกัน เพื่อความอบอุ่น ความสงบสุขของครอบครัว ก็จะนำไปสู่สังคมที่ดี
2. ขั้นที่สอง ต้องมีการสื่อสารในระดับสังคม ควรจะเป็นไปในเชิงบวก ระมัดระวังเรื่องการสร้างวาทกรรมแห่งความเกลียดชังหรือ”hate speech” นอกจากนั้นต้องใช้สื่อโซเชียลอย่างมีสติ จะได้ไม่โดนหลอกหลวง และที่สำคัญไม่ยกย่องชื่นชมผู้ที่กระทำการที่ไม่เหมาะสมให้เป็นต้นแบบหรือไอดอล เช่นการส่งข้อมูลหรือการใช้คำพูด การส่งข้อความควรเป็นไปในทางสร้างสรรค์แก่สังคมและประเทศชาติมากกว่าการส่งข้อมูลเผยแพร่ข่าวสารที่ทำให้สังคมเกิดความแตกแยกหรือเกิดความรุนแรงและควรส่งข้อมูลเผยแพร่คนดีให้เป็นแบบอย่างกับสังคมจะเหมาะสมกว่า
3. และขั้นสุดท้าย ต้องมีการสื่อสารระดับชาติ สื่อต้องวางตัวเป็นกลางเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ สื่อต้องสามารถวิเคราะห์เนื้อหาว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และต้องใช้วิจารณญาณในการนำเสนอ สื่อต้องมีความรู้รอบด้าน เสนอข่าวที่สร้างสรรค์ และสื่อต้องมีจุดยืนที่ชัดเจนว่าจะมีบทบาทเพื่อการสร้างสรรค์หรือทำร้ายสังคม ดังนั้นทำให้เห็นว่าสื่อมวลชนมีผลชี้แนะและมีบทบาทที่สำคัญต่อสังคมต่อความมั่นคงของประเทศชาติบ้านเมือง²⁰

การปฏิรูปสื่อมวลชนนั้น ควรดำเนินการทั้งระบบ เพราะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกจิตสำนึกสื่อมวลชน

การจะปลูกฝังให้สื่อมวลชนที่มีจิตสำนึกนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ควรให้เกิดจากจิตวิญญาณและพลังของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ ที่ต้องมีจิตสำนึกและยึดมั่นในคุณธรรม ความดี ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง และความเป็นมืออาชีพเพื่อเกียรติ ศักดิ์ศรี และอุดมการณ์ที่จะทำงานก็เพื่อมุ่งแต่ประโยชน์ของสาธารณะเป็นสำคัญ

แน่นอนที่สุดว่าการปลูกจิตสำนึกให้สื่อมวลชนย่อมมีผลที่ดีต่อกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบกและทุกเหล่าทัพ รวมไปถึงความมั่นคง ความสงบสุขของประเทศไทย จะได้รับผลที่ดีในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผลต่อการปฏิบัติงานของสื่อมวลชน ที่ทุกสื่อล้วนมีจิตสำนึกที่ดี เคารพในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ยึดถือกฎหมายสื่อมวลชนและคำนึงถึงสังคม ประชาชนและความมั่นคงของประเทศเป็นสำคัญ

จากเหตุผลด้านความมั่นคงและอิทธิพลของสื่อที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม การปฏิรูปสื่อมวลชนทั้งระบบ ให้เป็นไปทิศทางที่ดีขึ้น เพื่อตอบสนองความคาดหวังของประชาชน ความสงบสุขของบ้านเมือง ความร่มเย็นและความเจริญก้าวหน้าของสังคมไทย อย่างยั่งยืน และจะนำมาซึ่งแนวทางในการสร้างนวัตกรรม ในการนำเสนอข่าวสารเชิงสร้างสรรค์ของสื่อมวลชนที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย เกิดเป็นมาตรฐาน และกฎระเบียบต่างๆ เพื่อกำกับดูแลสื่อได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่สันติภาพและความมั่นคงของประเทศและของโลกได้ในอนาคต

จิตสำนึก คงลึกมาก ยากกระตุ้น	ทุนอุดหนุน เป็นบุญคุณ ที่ทั้บถม
เงินปิดบัง ฝังมิด จิตใจจม	ไม่เงยหน้า ได้แต่ก้ม อมพะงำ.

สื่อทีวี เร็งรมย์ ชมโลกสวย	สื่อเฮงช่วย ช่วยปลูก ทุกเข้าค้ำ
ยอมเป็นทาส เงินทุน ที่หนุนนำ	จึงยอมทำ ตามสั่ง ไม่ลังเล.

เมื่อเป็นสื่อ ถือเป็น กระทบเสียง	อย่าล่ำเอียง เลียงบิด คิดหักเห
จรรยาบรรณ ถ้ำขาดลด ปดทั้งเพ	จะว่าเหว้ ต่อไป ใครจะดู.

ปิดข่าวเฝ้าปิดบัง จากใบสั่ง จำนงใคร	ข่าวสารที่เป็นไป บังบอดใ้ประชาชน
จิตใจอุดมการณ์ ผู้สื่อสารของมวลชน	ไยยอมค้อมจำนน เผด็จกลเผด็จการ.

สื่อไทยหรือไพร่ทาส ใต้อำนาจทุนสามัญ ไร้ซึ่งความกล้าหาญ หรือตายด้านด้วยเทิดทูน
ไร้สำนักศักดิ์ศรี หรือภักดีพวกสกุล งามสิพินิจดูล ไตเป็นคุณแก่ประชา.

เปิดเผยเอ่ยความจริง หรือปิดนิงเป็นใบ้บ้า สื่อใดวายชีวา จากความกล้าอาชีพตน
ลาก่อนฟรีทีวี ประชาชีจะเลิกทน หมาเฝ้าเชื่องโจรปล้น ประชาชนจะสู้เอง²¹

เอกสารอ้างอิง

- ¹ ต่อง(ต่อง). สื่อสารมวลชนกับโลกของความเป็นจริง. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 20 เม.ย. 2560]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.thaipoen.com>
- ² เอกสาร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรหมายเลข 008. กรุงเทพฯ: 2552. 10
- ³ พนารัตน์ปรีดากรณ์. ความมั่นคงแห่งชาติ.[อินเทอร์เน็ต]. 2558 [เข้าถึงเมื่อ 26 พ.ศ.2560]. เข้าถึงได้จากhttp://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=3166&filename=index.
- ⁴ ก.นพดล รักรัษกระแสน, ก.ประเสริฐ ศิษยาพร. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 18 พ.ค.2560]. เข้าถึงได้จาก:URL:<https://goo.gl/Ye798H>
- ⁵ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564.[อินเทอร์เน็ต].เข้าถึงได้จาก <https://www.nsc.go.th.>Download>policy.58>
- ⁶ พจน์ พงศ์สุวรรณ, พลตรี. หลักยุทธศาสตร์.กรุงเทพฯ: กรมยุทธศึกษาทหารบก; 2526.
- ⁷ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย 2550เรียบเรียงจาก การประชุมระดมความคิด ทิศทางการวิจัย นิเทศศาสตร์. 2554. [อินเทอร์เน็ต] 2557 [เข้าถึงเมื่อ กุมภาพันธ์ 2560]. เข้าถึงได้จาก : URL:<http://www.manager.co.th/Politics/>
- ⁸ มีเดีย อินไซด์เอาท์.สื่อมืออาชีพกับจรรยาบรรณ-เรื่องที่สังคมอยากรู้. [อินเทอร์เน็ต] 2557 [เข้าถึงเมื่อ มีนาคม2560]. เข้าถึงได้จาก:URL:http://www.tia.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id.
- ⁹ ปรมะ สตะเวทิน. หลักและทฤษฎีการสื่อสาร (หลักนิเทศ) / S Namiki [อินเทอร์เน็ต].2526.[เข้าถึงเมื่อ 10 เมษายน 2560]. เข้าถึงได้จาก <https://snemik.wordess.com>commart>>.
- ¹⁰ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. Wari Khuneworapanya - google.sitrs [อินเทอร์เน็ต] 2545. [เข้าถึงเมื่อ กุมภาพันธ์2560]. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com>Site>contact-me>.
- ¹¹ Wikipedia Schramm [Internet].1964. available from: URL: https://en.Wiki pedia.org>wiki>Wilbur_
- ¹² ชวรัตน์ เชิดชัย. หลักและทฤษฎีการสื่อสาร (หลักนิเทศ) เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน. 2527. 37-41 <http://Opao.psu.ac.th>Bibdetail>

¹³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรัตน์นวกิจไพฑูรย์. [อินเทอร์เน็ต].เข้าถึงได้จาก :URL: <https://www.gotoknow.org/posts/492060>.

¹⁴ พีร์ พงศ์พิพัฒน์พันธุ์. สายด่วนจากอเมริกาสื่อมวลชนในโลกยุคใหม่ ประชุมสื่อมวลชนโลก[อินเทอร์เน็ต].เข้าถึงได้จาก <http://www.now26.tv/view/72563/>

¹⁵ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY FOR DEPARTMENTกรอบความเห็นร่วมของประชาชนซึ่งเป็นทางเลือกการปฏิรูปสื่อมวลชน.

¹⁶ Kovach BillandRosenstiel,Tom. [อินเทอร์เน็ต] 2007.เข้าถึงได้จาก: URL: <https://goo.gl/DqfRIH>

¹⁷ สื่อสารมวลชน-สภาปฏิรูปแห่งชาติ. [อินเทอร์เน็ต] 2558. [เข้าถึงเมื่อ มกราคม 2560].เข้าถึงได้จาก : URL:<https://www.Library2parliament.go.th/contentnrcinf>.

¹⁸ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล.[อินเทอร์เน็ต] 2555. [เข้าถึงเมื่อ กุมภาพันธ์ 2560]. เข้าถึงได้จาก:URL: <http://www.mediainsideout.net/local/2010/04/121>.

¹⁹ การสื่อสารสร้างชาติ (ศาสตร์พระราชา). [อินเทอร์เน็ต]2557.[เข้าถึงเมื่อ มีนาคม2560]. เข้าถึงได้จาก:URL: <http://thaigov.go.th/news/cor>.

²⁰ จิตสำนึกสื่อไทย. [อินเทอร์เน็ต] 2556.[เข้าถึงเมื่อ เมษายน2560]. เข้าถึงได้จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/ninknirawa/2013/12/01/entry-1>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอกหญิง ปาริรัช สว่างจิตร

วัน เดือน ปี เกิด 27 ตุลาคม 2509

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ.2526	โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี
พ.ศ.2530	ปริญญาตรีนิเทศศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ.2550	ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2533 – 2534	แผนกกองข่าว สำนักงานสารนิเทศ กองบัญชาการทหารสูงสุด
พ.ศ.2534 – 2542	นายทหารประชาสัมพันธ์ โรงพยาบาลอานันทมหิดล จังหวัดลพบุรี
พ.ศ.2543 – 2548	หัวหน้าแผนกประชาสัมพันธ์ โรงพยาบาลอานันทมหิดล จังหวัดลพบุรี
พ.ศ.2549 – 2557	หัวหน้าแผนกสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลอานันทมหิดล จังหวัดลพบุรี

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ.2558 ประจำสำนักปลัดกระทรวงกลาโหม